

Progresjonsplan for Nøste Barnehage

TEMA	1-2 år	3-4 år	5-6 år
Omsorg	<p>Barna opplever nærhet og trygghet gjennom bruk av overgangsobjekter, fysisk tilgjengelige voksne, gode og faste rutiner og voksne er aktivt til stede for barna.</p> <p>Barna er trygge på barnehagen, voksne og andre barn.</p>	<p>Barna er trygge på seg selv og andre ved at omsorgen fra småbarnsavdelingen videreføres, og i tillegg får barna hjelp med konfliktløsning og positiv grensesetting.</p> <p>Barna lærer å vise hverandre raushet, toleranse og omsorg.</p>	<p>Barna er trygge på seg selv, andre og livet utenfor barnehagen ved å få utfordringer og forventninger.</p> <p>Barna er selvstendige og motstandsdyktige så de lettere kan håndtere motgang og konflikter.</p>
Lek	<p>Barna driver med tumlelek, fysisk utfoldelse ute og inne, utforskning av objekter og har mulighet for å skyve på ulike objekter.</p> <p>Barnas lek består primært av egenlek, parallelllek, herming og begynnende rollelek.</p> <p>Barna har tilgang på store og trygge leker og har mye plass til å boltre seg på.</p>	<p>Barnas lek består av egenlek, parallelllek og økende grad av samhandling med andre barn.</p> <p>Barna utvikler rollelek, turtaking og introduseres for regelleker og spill.</p> <p>Barna tilbys et variert utvalg av leker.</p> <p>Eventyr, bøker og sanger danner i større grad utgangspunkt for lek.</p>	<p>Barna behersker regellett med krav til turtaking.</p> <p>Barna kan holde leken i gang og drive den videre selv.</p> <p>Barna innehar kompetanse som går på lekens regler, struktur og natur.</p> <p>Barna kan oppfatte andre barns intensjoner og behov i leken.</p>
Læring	<p>Barna møter et stimulerende, variert og tilpasset lekemiljø.</p> <p>Barna tilegner seg primært læring i uformelle situasjoner.</p> <p>Barna lærer gjennom sansene, benevning, repetisjon og rutiner.</p> <p>Barna trenger god tid og lærer gjennom hverdagsaktiviteter og utprøving.</p>	<p>Barna lærer gjennom egeninitierte aktiviteter i tillegg til vokseninitierte.</p> <p>Barna tilegner seg primært læring uformelt, men også formelt i tilrettelagte situasjoner.</p> <p>Barna lærer gjennom hverdagsaktiviteter, lek og tilrettelagte lærings situasjoner som samlingsstunder og formingsaktiviteter.</p> <p>Fremdeles skjer læring primært via</p>	<p>Mye av læringen skjer med utforskning og egeninitierte aktiviteter.</p> <p>Barna tilegner seg læring både uformelt og formelt, men sistnevnte får mer plass.</p> <p>Barna lærer gjennom skoleforberedende aktiviteter og mer tema-pregede samlinger.</p> <p>Barna har større evne til å tilegne seg kunnskap gjennom andrehåndserfaringer.</p>

	Førstehåndserfaring er viktigst for læringen, f.eks. via sansene.	førstehåndserfaring, men noe mindre grad av taktil læring.	
Danning	<p>De voksne toner seg inn mot barnet.</p> <p>Barnet opplever at det kan påvirke, har innvirkning på egen hverdag og blir tatt på alvor ved bruk av nonverbal kommunikasjon.</p> <p>Barnet øver på å dele med og ta hensyn til andre barn.</p>	<p>Barna setter i større grad ord på egne behov, tanker og følelser, og bruker ord for i konfliktløsning og grensesetting.</p> <p>Barna har økt bevissthet rundt regler, turtaking og andre barns meninger, ønsker og behov.</p> <p>Barna får forståelse for at mennesker er forskjellige.</p> <p>Barna begynner å kontrollere egne følelser og handlinger.</p>	<p>Barna innehar evnen til å formidle egne tanker og følelser samtidig som de har forståelse for andre.</p> <p>Barna begynner å forstå at de er en del av en større gruppe med de krav til å innordne seg eksisterende normer og regler som det medfører.</p> <p>Gjennom Kristoffer Robin-klubben får barna en fellesskapsfølelse og trygghet i kameratskap på tvers av avdelingene som rustet dem til å håndtere overgangen mellom barnehage og skole.</p>
Språk	<p>Barna blir «badet» i språk gjennom konsekvent benevnelse i ulike hverdagssituasjoner.</p> <p>De voksne bruker konkrete og kroppsspråk som forsterking i kommunikasjon med barna.</p> <p>Barna blir kjent med ulike regler, sanger, eventyr, pekebøker og enkle bildebøker.</p>	<p>De voksne bruker konsekvent benevnelse i hverdagssituasjoner.</p> <p>De voksne bruker konkrete og tegn i samlinger (med eventyr og sanger).</p> <p>Barna deltar i språksamlinger der de blir kjent med rim og rytme i språket.</p> <p>Barna møter andre språk enn sitt eget gjennom musikk, filmer og sanger de synger på avdelingen.</p> <p>Barna utvikler språket blant annet gjennom rim, regler, sanger, eventyr, høytlesning, samtaler og rollelek.</p>	<p>Barna øver på å fortelle eventyr, historier fra eget liv og vitser og driver med «høytlesning» for hverandre. På denne måten lærer også barna å dekontekstualisere.</p> <p>Barna tar del i samtaler med voksne og andre barn, i lek og i andre hverdagssituasjoner.</p> <p>Barna deltar i språksamlinger med bevisstgjøring rundt språkets oppbygging og struktur (f.eks. rim, klappe stavelser, identifisere forbokstaven i et ord, dobbel betydning).</p> <p>Barna leker med språket gjennom bruk av ulike språk, dialekter, rim, regler, gåter og vitser.</p>

			Barna blir kjent med bildebøker, lesebøker, fortellinger (også de voksnes egne), sanger, rim og regler.
Digitale verktøy	<p>Barna får en begynnende kjennskap til digitale verktøy ved at de voksne bruker det og viser barna (for eksempel ved å vise bilder og film på skjerm).</p> <p>Barna kan være med å registrere sin egen ankomst på Kidplan.</p> <p>Barna lager streker og andre figurer på smarttavla med tilhørende spesialpenner.</p> <p>Barna hører musikk fra høyttaler via telefon og nettbrett.</p> <p>Barna opplever at voksne respekterer et barn som ikke vil bli tatt bilde av og på den måten erfarer at voksne utøver etisk skjønn rundt bruk av digitale verktøy.</p>	<p>Barna er mer delaktig i bruken av digitale verktøy.</p> <p>Barna bruker nettbrett, telefon og datamaskin til å utforske og hente informasjon sammen med voksne og andre barn.</p> <p>Barna er med de voksne og kopierer.</p> <p>Barna tar egne bilder med barnekameraer.</p> <p>Barna kan registrere seg selv på Kidplan ved ankomst.</p> <p>Barna hører på lydbøker gjennom høyttaler koblet til telefon.</p> <p>Barna ser bilder og filmer på smarttavla i ulike samlinger og i forbindelse med ulike tema.</p>	<p>Barna blir mer selvstendige i bruken av digitale verktøy og får utforske mulighetene disse gir.</p> <p>Barna bruker interaktive og skoleforberedende program på smarttavle og nettbrett.</p> <p>Barna får erfaring med ulike teknikker man kan bruke med de ulike verktøyene, f.eks. gjennom å lage animasjonsfilm eller musikkstykker.</p> <p>Barna får økt bevissthet rundt etisk bruk av digitale verktøy, hva det er greit å bruke det til og ikke.</p>
Livsmestring og helse	<p>Barna opplever trygghet som grunnlag for utforsking og utfordringer.</p> <p>Barna deltar i lystbetonte og varierte aktiviteter inne og ute, som motiverer til fysisk utfoldelse.</p> <p>Barna tilbys frukt og grønt hver dag, og de får brukt sansene til å bli kjent med nye smaker, lukter og teksturer.</p>	<p>Barna utvikler forståelse for at de må prøve og feile for å utfordre seg selv og lære.</p> <p>Barna deltar i fysiske regelleker og Minirøris.</p> <p>Barna får en grunnleggende forståelse for hvor maten kommer fra.</p> <p>Barna utvikler en økende grad av selvstendighet.</p>	<p>Barna initierer og utfører fysiske regelleker selv.</p> <p>Barna har større kunnskap om hva slags mat som er bra for kroppen og hva den trenger for å utvikle seg best mulig.</p> <p>Barna innehar en stor grad av selvstendighet i det de foretar seg.</p> <p>Barna har forståelse for at ulike situasjoner krever ulike væremåte.</p>

<p>Barna utvikler selvstendighet i påkledning, måltider og håndtering av leker og ulike materialer.</p> <p>Barna begynner å sette grenser overfor andre, verbalt eller nonverbalt.</p> <p>Barna blir bevisste på egen kropp.</p>	<p>Barna begynner å løse konflikter og sette grenser verbalt.</p> <p>Barna utvikler økt bevissthet rundt ulikheter hos mennesker (både fysisk og psykisk), respekt for andre, egen kropp, egne grenser samt gode og vonde berøringer.</p>	<p>Barna utvikler begynnende evne til å skille mellom et nei i form av grensesetting og et nei som del av utestenging.</p> <p>Barna forstår at mennesker er ulike og har ulike behov, tanker og følelser.</p> <p>Barna lærer forskjell på gode og vonde hemmeligheter.</p>
--	---	--